

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022-2023 роках

Із метою консолідації та формування історичної свідомості Українського народу, збереження національної пам'яті та належного відзначення і вшанування пам'ятних дат і ювілеїв Верховна Рада України постановляє:

1. На державному рівні у 2022-2023 роках провести урочисте відзначення пам'ятних дат і ювілеїв та/або меморіальні заходи згідно з [додатками](#).

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

на державному рівні у 2022-2023 роках забезпечити проведення урочистого відзначення пам'ятних дат і ювілеїв та/або меморіальних заходів згідно з додатками;

у місячний строк із дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет із відзначення у 2022-2023 роках пам'ятних дат і ювілеїв, розробити та затвердити плани заходів з відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022-2023 роках, вирішити питання щодо їх фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

забезпечити проведення у закладах загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти уроків, виховних годин, круглих столів, науково-практичних конференцій, інших тематичних заходів, приурочених до пам'ятних дат і ювілеїв 2022-2023 років;

включити теми, присвячені пам'ятним датам і ювілеям 2022-2023 років, до переліку тем конкурсів Малої академії наук України, рефератів, курсових та дипломних робіт у закладах вищої освіти.

4. Рекомендувати Міністерству культури та інформаційної політики України забезпечити організацію у закладах культури тематичних виставок, експозицій та інших заходів, присвячених пам'ятним датам і ювілеям 2022-2023 років.

5. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати створення тематичних теле- і радіопередач, присвячених пам'ятним датам і ювілеям 2022-2023 років, та сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з їх відзначенням.

6. Рекомендувати органам місцевого самоврядування розробити та затвердити з урахуванням пропозицій Українського інституту національної пам'яті переліки пам'ятних дат і ювілеїв 2022-2023 років, що відзначатимуться на місцевому рівні.

7. Запропонувати:

Національному банку України виготовити і ввести в обіг ювілейні монети, присвячені пам'ятним датам і ювілеям 2022-2023 років;

публічному акціонерному товариству "Укрпошта" видати поштові конверти і поштові марки, присвячені пам'ятним датам і ювілеям 2022-2023 років.

8. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

9. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України
Р. СТЕФАНЧУК
м. Київ
17 грудня 2021 року
№ 1982-IX

Додаток № 1
до Постанови Верховної Ради України
від 17 грудня 2021 року № 1982-IX

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ТА ЮВІЛЕЇ 2022 РОКУ

Цього року на державному рівні відзначатимуться такі пам'ятні дати та ювілеї:

I. Відомих подій в Україні:

1025 років народного самоврядування в Україні - першої літописної згадки про проведення віча у Київській Русі (997);

950 років із часу укладання Правди Ярославичів - зводу давньоруських законів (1072);

925 років із часу проведення Любецького з'їзду князів (1097);

925 років із часу першої писемної згадки про місто Тербовлю (1097);

925 років із часу першої писемної згадки про місто Турійськ (1097);

925 років із часу першої писемної згадки про місто Буськ (1097);

875 років із часу першої писемної згадки про місто Черкаси (1147);

875 років із часу першої писемної згадки про місто Ніжин (1147);

700 років із часу першої писемної згадки про місто Мізоч (1322);

625 років із часу першої писемної згадки про місто Сколе (1397);

625 років із часу першої писемної згадки про місто Бучач (1397);

575 років із часу заснування міста Рахова (1447);

525 років із часу надання місту Луцьку магдебурзького права (1497);

500 років із часу заснування міста Чорткова (1522);

475 років із часу надання місту Берестечку магдебурзького права (1547);

450 років із часу створення реєстрового козацтва (1572);

400 років із часу надання місту Лисянці магдебурзького права (1622);

300 років із часу обрання Павла Полуботка наказним гетьманом Лівобережної України (1722);

140 років із часу заснування першого професійного українського театру; (1882);

125 років із часу випуску перших паровозів в Україні на Харківському паровозобудівному заводі (нині - державне підприємство "Завод ім. В.О. Малишева") (1897);

100 років із часу заснування Української господарської академії у Подєбрадах (1922);

100 років із часу заснування Криворізького національного університету (1922);

100 років із часу заснування Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова (1922);

100 років із часу заснування державного підприємства "Науково-виробниче підприємство "Видавництво "Наукова думка" НАН України" (1922);

100 років із часу заснування Книжкової палати України імені Івана Федорова (1922);

100 років із часу заснування Національного музею "Київська картинна галерея" (1922);

100 років із часу заснування Всеукраїнського фотокіноуправління (1922);

100 років із часу відкриття пам'ятника Григорію Сковороді у місті Лохвиці (1922);

100 років із часу заснування Кролевецької фабрики художнього ткацтва (1922);

100 років із часу заснування Національного інституту фтизіатрії і пульмонології імені Феофіла Яновського Національної академії медичних наук України (1922);

100 років із часу утворення літературної організації "Плуг" (1922);

100 років із часу заснування у Харкові Українського державного інституту охорони материнства і дитинства (нині - Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України) (1922);

100 років із часу виходу юридичного журналу "Право України" (1922);

100 років із часу заснування Лесем Курбасом театру "Березіль" (нині - Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т.Г. Шевченка) (1922);

100 років із часу заснування Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України (1922);

100 років із часу заснування Поліського національного університету (1922);

100 років із часу заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету (1922);

80 років із часу створення Української Повстанської Армії (1942);

75 років із часу заснування Інституту електродинаміки Національної академії наук України (1947);

75 років із часу заснування Інституту овочівництва і баштанництва Національної академії аграрних наук України (1947);

50 років із часу заснування Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного Національної академії наук України (1972);

50 років із часу заснування у Харкові Інституту проблем кріобіології і кріомедицини Національної академії наук України (1972);

50 років із часу відкриття пам'ятника Григорію Сковороді у селищі міського типу Чорнухи Лубенського району Полтавської області (1972);

50 років фільму "Пропала грамота" (1972);

50 років із часу створення державної установи "Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова" Національної академії медичних наук України (1972);

50 років із часу заснування Інституту агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України (1972);

30 років із дня затвердження Верховною Радою України Державного Гімну України - національного гімну на музику Михайла Вербицького (15.01.1992);

30 років із дня затвердження Верховною Радою України Державного Прапора України - національного прапора, що складається з двох смуг: верхньої - синього кольору, нижньої - жовтого кольору (28.01.1992);

30 років із дня затвердження Верховною Радою України малого Державного Герба України - тризуба, який є знаком Княжої Держави Володимира Великого (19.02.1992);

30 років із дня заснування Національної академії педагогічних наук України (04.03.1992);

30 років із часу проведення у Києві I Всесвітнього форуму українців (21-24.08.1992);

25 років із часу польоту у космос першого космонавта незалежної України Леоніда Каденюка (19.11-05.12.1997).

II. Видатних особистостей:

625 років із часу народження Хаджи I Гірея (Гаджи I Герая) (1397-1466), засновника Кримського ханства;

510 років із часу народження Девлета Герая I (1512-1577), державного діяча, кримського хана;

290 років із часу народження Опанаса Лобисевича (1732-1805), письменника, одного з піонерів українського літературного відродження;

250 років із часу народження Халіма Герая (1772-1823), принца з династії Герайів, кримськотатарського хроніста, історика та поета;

250 років із часу народження раббі Нахмана з міста Брацлава (1772-1810), засновника брацлавського хасидизму;

210 років із часу народження Федора Бодянського (1812-1873), філолога-славіста, історика, фольклориста, перекладача, видавця, письменника;

180 років із часу народження Анастасія Зайкевича (1842-1931), вченого, агронома, фізіолога рослин;

150 років із часу народження Іллі Смоленського (1872-1933), історика, лідера одеської української "Громади";

140 років із часу народження Миколи Шемета (1882-1917), громадського та політичного діяча, журналіста;

140 років із часу народження Андрія Желехівського (1882-1943), фізика, педагога;

130 років із часу народження Сергія Яворського (1892-1923), військового діяча, учасника антибільшовицького повстанського руху в Україні, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

120 років із часу народження Михайла Колодзінського (1902-1939), військового та політичного діяча, полковника, начальника Генерального штабу Карпатської Січі, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

110 років із часу народження Івана Самійленка (1912-2006), громадського та державного діяча, вченого, голови Уряду УНР в екзилі;

100 років із часу народження Федора Воробця (1922-1959), учасника антинацистського Руху Опору та боротьби за незалежність України у XX столітті;

100 років із часу народження Володимира Величка (1922-1944), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

2 січня - 130 років із дня народження Ярослава Пастернака (1892-1969), археолога, професора Українського вільного університету;

3 січня - 80 років із дня народження Анатолія Погрібного (1942-2007), літературознавця, письменника, публіциста, громадського та політичного діяча;

5 січня - 130 років із дня народження Федора Белянкіна (1892-1972), вченого-матеріалознавця, механіка;

5 січня - 90 років із дня народження Віктора Шкуріна (1932-2020), кінорежисера-документаліста;

9 січня - 90 років із дня народження Володимира Доліна (1932-2004), вченого, ентомолога;

10 січня - 100 років із дня народження Миколи Жужоми (1922-1981), військового діяча;

10 січня - 90 років із дня народження Дмитра Нікітчина (1932-2007), вченого, аграрія;

12 січня - 190 років із дня народження Єлизавети Милорадович (1832-1890), громадської діячки, меценатки;

13 січня - 180 років із дня народження Василя Мови (Лиманського) (1842-1891), поета, драматурга, перекладача;

14 січня - 140 років із дня народження Івана Огієнка (митрополита Іларіона) (1882-1972), церковного, громадського та політичного діяча, історика церкви, мовознавця, лексикографа, педагога;

14 січня - 130 років із дня народження Василя Помагайби (1892-1972), педагога;

17 січня - 100 років із дня народження Степана Вайди (1922-1945), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

18 січня - 140 років із дня народження Олександри Екстер (1882-1949), художниці, сценографки, педагогині;

18 січня - 140 років із дня народження Богдана Комарова (1882-1975), бібліографа, публіциста, лексикографа, природознавця;

18 січня - 110 років із дня народження Володимира Войтенка (1912-1978), кінооператора;

18 січня - 100 років із дня народження Валентина Потураєва (1922-2003), вченого у галузях гірничої механіки, динаміки важких машин, вібраційної техніки, прикладної механіки гуми, академіка;

19 січня - 110 років із дня народження Ярослава Стецька (1912-1986), державного та політичного діяча, учасника боротьби за незалежність України у ХХ столітті;

19 січня - 110 років із дня народження Тимофія Левчука (1912-1998), кінорежисера;

20 січня - 180 років із дня народження Володимира Орловського (1842-1914), художника-пейзажиста;

21 січня - 140 років із дня народження Григорія Золотова (1882-1960), художника, графіка;

22 січня - 80 років із дня народження Олександра Коросташова (1942-2021), аграрія, Героя України;

23 січня - 120 років із дня народження Павла Усенка (1902-1975), поета, журналіста;

23 січня - 50 років із дня народження Олександра Подригуна (1972-2014), учасника Революції Гідності, Героя Небесної Сотні, Героя України;

25 січня - 170 років із дня народження Василя Данилевського (1852-1939), вченого, фізіолога, лікаря, академіка;

26 січня - 80 років із дня народження Валерія Кухаря (1942-2017), вченого-біохіміка, академіка Національної академії наук України, засновника і директора Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії Національної академії наук України;

27 січня - 180 років із дня народження Архипа Куїнджі (1842-1910), художника-пейзажиста, педагога;

27 січня - 100 років із дня народження Павла Копніна (1922-1971), вченого, філософа, академіка;

30 січня - 150 років із дня народження Гліба Котельникова (1872-1944), винахідника, творця першого у світі авіаційного ранцевого парашута;

30 січня - 130 років із дня народження Григорія Іваниці (1892-1938), педагога, філолога, репресованого;

1 лютого - 120 років із дня народження Оксани Лятуринської (1902-1970), поетеси, художниці, громадської діячки;

1 лютого - 120 років із дня народження Костянтина Виноградова (1902-1989), вченого-гідробіолога, засновника Інституту морської біології Національної академії наук України, репресованого;

1 лютого - 100 років із дня народження Марії Байди (1922-2002), військової діячки, учасниці вигнання нацистів із території України;

2 лютого - 210 років із дня народження Євгена Гребінки (1812-1848), письменника, педагога, видавця, громадського діяча;

2 лютого - 100 років із дня народження Павла Наніїва (1922-2001), письменника, журналіста, публіциста;

4 лютого - 60 років із дня народження Василя Аксенина (1962-2014), учасника Революції Гідності, Героя Небесної Сотні, Героя України;

8 лютого - 200 років із дня народження Опанаса Марковича (Маркевича) (1822-1867), фольклориста, етнографа, громадського діяча, члена Кирило-Мефодіївського товариства;

12 лютого - 140 років із дня народження Євгена Мешковського (1882-1920), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

12 лютого - 130 років із дня народження Григорія Бондаренка (1892-1969), художника, графіка;

13 лютого - 130 років із дня народження Марії Литвиненко-Вольгемут (1892-1966), співачки, педагогині;

18 лютого - 70 років із дня народження Джеймса-Ернеста Мейса (1952-2004), історика, політолога, громадського діяча, дослідника Голодомору 1932-1933 років в Україні;

19 лютого - 170 років із дня народження Катерини Скаржинської (1852-1932), меценатки, фундаторки першого загальнодоступного приватного краєзнавчого музею Лівобережної України, громадської діячки;

24 лютого - 180 років із дня народження Юліана Романчука (1842-1932), громадського та політичного діяча, науковця, педагога;

25 лютого - 120 років із дня народження Олекси Повстенка (1902-1973), архітектора, історика мистецтва;

28 лютого - 100 років із дня народження Михайла Лиховида (1922-1944), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

2 березня - 140 років із дня народження Архипа Тесленка (1882-1911), письменника, етнографа, публіциста;

3 березня - 160 років із дня народження Олексія Бекетова (1862-1941), архітектора, педагога;

3 березня - 110 років із дня народження Льва Ребета (1912-1957), політичного діяча, публіциста;

3 березня - 100 років із дня народження Василя Бея (1922-1952), учасника антинацистського Руху Опору, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

5 березня - 100 років із дня народження Василя Петрова (1922-2003), військового діяча;

6 березня - 130 років із дня народження Івана Чмоли (1892-1941), військового діяча, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті, репресованого;

6 березня - 130 років із дня народження Юрія Полянського (1892-1975), геолога, географа, археолога;

7 березня - 140 років із дня народження Григорія Коссака (1882-1939), військового діяча, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті, репресованого;

7 березня - 90 років із дня народження Володимира Дахна (1932-2006), художника та режисера анімаційних фільмів;

11 березня - 100 років із дня народження Бориса Яровинського (1922-2000), композитора, артиста;

13 березня - 130 років із дня народження Євгена Терлецького (1892-1938), державного та громадського діяча, репресованого;

13 березня - 110 років із дня народження Ігоря Юскевіча (Юшкевича) (1912-1994), артиста балету, педагога;

14 березня - 150 років із дня народження Олекси Новаківського (1872-1935), художника, педагога;

14 березня - 100 років із дня народження Бориса Остапенка (1922-2006), лісовода, типолога, еколога, педагога;

16 березня - 140 років із дня народження Христини Алчевської (1882-1931), письменниці, перекладачки, педагогині;

18 березня - 90 років із дня народження Анатолія Непокупного (1932-2006), поета, перекладача;

21 березня - 160 років із дня народження Миколи Пимоненка (1862-1912), художника, педагога;

22 березня - 180 років із дня народження Миколи Лисенка (1842-1912), композитора, педагога, хорового диригента, етнографа, громадського діяча;

22 березня - 150 років із дня народження Володимира Поспєлова (1872-1949), вченого, ентомолога, академіка;

25 березня - 100 років із дня народження Марфи Тимченко (1922-2009), художниці, майстрині петриківського розпису;

28 березня - 110 років із дня народження Олекси Гірника (1912-1978), правозахисника, політв'язня радянського режиму, Героя України;

30 березня - 130 років із дня народження Стефана Банаха (1892-1945), вченого, математика, одного із засновників сучасного функціонального аналізу;

2 квітня - 100 років із дня народження Ісака Двохбабного (1922-1943), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

2 квітня - 90 років із дня народження Миколи Кучера (1932-1999), письменника, політв'язня радянського режиму;

5 квітня - 140 років із дня народження Юрія Свірського (1882-1959), військового діяча, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

5 квітня - 90 років із дня народження Анатолія Підгорного (1932-1996), вченого у галузі енергетичного машинобудування та водневої енергетики, академіка Національної академії наук України;

6 квітня - 80 років із дня народження Зиновія-Богдана Антківа (1942-2009), хорового диригента;

8 квітня - 140 років із дня народження Дмитра Дорошенка (1882-1951), державного, громадського та політичного діяча, історика, педагога;

9 квітня - 140 років із дня народження Вадима Модзалевського (1882-1920), історика, архівіста, археографа;

9 квітня - 100 років із дня народження Олексія Горобця (1922-1961), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

10 квітня - 90 років із дня народження Миколи Новікова (1932-2017), вченого-матеріалознавця, академіка Національної академії наук України;

10 квітня - 80 років із дня народження Шакіра Селіма (1942-2008), кримськотатарського поета, перекладача, публіциста;

11 квітня - 140 років із дня народження Володимира Янченка (1882-невідомо), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

13 квітня - 100 років із дня народження Миколи Воронцова (1922-1943), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

15 квітня - 90 років із дня народження Віталія Дончика (1932-2017), вченого, літературознавця, громадського та політичного діяча, академіка Національної академії наук України;

16 квітня - 140 років із дня народження Юрія Глушка (1882-1942) громадського та політичного діяча, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

17 квітня - 150 років із дня народження Павла Ріттера (1872-1939), літературознавця, мовознавця-санскритолога, перекладача, одного з перших українських індологів;

17 квітня - 140 років із дня народження В'ячеслава Липинського (1882-1931), історика, соціолога, державного та політичного діяча, публіциста, теоретика українського консерватизму, основоположника державницького напрямку історіографії та політології, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

21 квітня - 140 років із дня народження Бориса Грекова (1882-1953), історика, громадського діяча, академіка;

23 квітня - 100 років із дня народження Василя Бондаренка (1922-2001), військового діяча, військового льотчика, учасника вигнання нацистів із території України;

24 квітня - 150 років із дня народження Юрія Кміта (1872-1946), письменника, літературознавця, етнографа, діалектолога, священника;

26 квітня - 170 років із дня народження Йосипа Тимченка (1852-1924), механіка-винахідника у галузі кіно;

26 квітня - 100 років із дня народження Георгія Максимовича (1922-2007), вченого у галузі фізико-хімічної механіки матеріалів;

28 квітня - 200 років із дня народження Юрія Шкрібляка (1822-1884), різьбяр, основоположника гуцульського різьблення по дереву;

5 травня - 110 років із дня народження Володимира Дальського (справжнє прізвище - Нестеренко) (1912-1998), актора театру та кіно;

6 травня - 100 років із дня народження Миколи Андрійка (1922-2008), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

13 травня - 100 років із дня народження Івана Запісочного (1922-2001), вченого, фізика;

16 травня - 40 років із дня народження Руслана Батира (1982-2015), військовослужбовця, учасника антитерористичної операції;

17 травня - 100 років із дня народження Анатолія Дімарова (справжнє прізвище - Гарасюта) (1922-2014), письменника, громадського діяча;

20 травня - 100 років із дня народження Івана Чендея (1922-2005), письменника, кіносценариста, громадського діяча;

20 травня - 80 років із дня народження Петра Скунця (1942-2007), поета, фольклориста, краєзнавця, громадського діяча;

24 травня - 140 років із дня народження Кирила Стеценка (1882-1922), композитора, хорового диригента, священника, громадського діяча;

24 травня - 110 років із дня народження Михайла Стельмаха (1912-1983), письменника, фольклориста, педагога, громадського діяча;

28 травня - 110 років із дня народження Федора Медведєва (1912-1977), мовознавця;

29 травня - 120 років із дня народження Йосипа Каракіса (1902-1988), архітектора, містобудівника, художника, педагога;

30 травня - 150 років із дня народження Костянтини Малицької (1872-1947), письменниці, педагогині, перекладачки;

1 червня - 120 років із дня народження Зої Гайдай (1902-1965), оперної та камерної співачки, педагогині;

6 червня - 110 років із дня народження Марії Підтиченко (1912-1991), вченої, педагогині;

6 червня - 100 років із дня народження Володимира Лебедєва (1922-2008), вченого-матеріалознавця, дослідника зварювання живих тканин, академіка Національної академії наук України;

8 червня - 260 років із дня народження Івана (Іриня) Фальковського (Фальківського) (1762-1823), вченого, математика, астронома, географа, правознавця, філософа, письменника, педагога, ректора Києво-Могилянської Академії, єпископа;

8 червня - 140 років із дня народження Микити Шаповала (1882-1932), громадського та політичного діяча, соціолога, публіциста;

12 червня - 140 років із дня народження Василя Хрущова (1882-1941), вченого, електротехніка, електроенергетика, академіка;

13 червня - 210 років із часу народження Ізмаїла Срезневського (1812-1880), філолога, педагога, письменника, етнографа;

15 червня - 120 років із дня народження Наталії Лівницької-Холодної (1902-2005), письменниці, перекладачки;

15 червня - 120 років із дня народження В'ячеслава Сенютовича-Бережного (1902-1992), історика-геральдиста, генеалoga;

17 червня - 140 років із дня народження Ігоря Стравінського (1882-1971), композитора, диригента;

17 червня - 110 років із дня народження Митрофана Пасічника (1912-1996), вченого, фізика, академіка;

18 червня - 130 років із дня народження Юрія Меженка (1892-1969), бібліографа, книгознавця, бібліотекознавця, літературного і театрального критика;

20 червня - 80 років із дня народження Петра Черемського (1942-2006), громадського діяча, фізика;

22 червня - 140 років із дня народження Миколи Холодного (1882-1953), вченого, ботаніка, фізіолога, мікробіолога, еколога, академіка;

23 червня - 140 років із дня народження Зенона Кузелі (1882-1952), фольклориста, етнографа, бібліографа, мовознавця, видавця;

25 червня - 130 років із дня народження Арсена Річинського (1892-1956), громадського та політичного діяча, релігієзнавця, лікаря, композитора, фотографа, краєзнавця;

28 червня - 110 років із дня народження Володимира Максименка (1912-1994), актора;

30 червня - 130 років із дня народження Дмитра Віленського (1892-1960), вченого у галузі ґрунтознавства та геоботаніки;

3 липня - 90 років із дня народження Вадима Ілленка (1932-2015), кінорежисера, кінооператора, сценариста, педагога;

3 липня - 60 років із дня народження Богдана Ільківа (1962-2014), учасника Революції Гідності, Героя Небесної Сотні, Героя України;

9 липня - 140 років із дня народження Михайла Слабченка (1882-1952), історика, правознавця, економіста;

10 липня - 150 років із дня народження Володимира Генбачіва (1872-1957), військового діяча;

12 липня - 130 років із дня народження Бруно Шульца (1892-1942), письменника, художника;

12 липня - 120 років із дня народження Михайла Сидоренка (1902-1989), вченого у галузі садівництва, селекціонера;

12 липня - 110 років із дня народження Шаміля Алядіна (1912-1996), кримськотатарського письменника, поета, громадського діяча;

13 липня - 140 років із дня народження Романа Цегельського (1882-1956), фізика, педагога, громадського діяча;

14 липня - 150 років із дня народження Льва Бачинського (1872-1930), державного, громадського та політичного діяча, правознавця;

15 липня - 130 років із дня народження Володимира Кабачка (1892-1957), бандуриста;

15 липня - 130 років із дня народження Мілени Рудницької (Лисяк-Рудницької) (1892-1976), громадської та політичної діячки, журналістки, письменниці, педагогині, голови центральної управи Союзу Українок;

16 липня - 130 років із дня народження Бориса Пилипенка (1892-1937), етнографа, мистецтвознавця, художника;

19 липня - 170 років із дня народження Володимира Науменка (1852-1919), педагога, філолога, громадського діяча, журналіста;

21 липня - 140 років із дня народження Давида Бурлюка (1882-1967), художника-футуриста, поета, літературного і художнього критика, видавця;

21 липня - 140 років із дня народження Михайла Слабченка (1882-1952), історика, правознавця, академіка;

24 липня - 110 років із дня народження Степана Радіона (1912-2007), журналіста, письменника, бібліографа;

30 липня - 150 років із дня народження Олексія Кримова (1872-1954), лікаря-хірурга;

4 серпня - 130 років із дня народження Йосипа Гермайзе (1892-1958), громадського діяча, історика, літературознавця, археографа, педагога;

7 серпня - 180 років із дня народження Миколи Бенардоса (1842-1905), винахідника, творця дугового електрозварювання;

9 серпня - 170 років із дня народження Варвари Ханенко (1852-1922), меценатки, колекціонерки творів мистецтва, музейної діячки;

9 серпня - 130 років із дня народження Сави Чавдарова (1892-1962), вченого, педагога;

10 серпня - 160 років із дня народження Петра Сльозкіна (1862-1927), вченого, аграрія;

10 серпня - 70 років із дня народження Олександра Астаф'єва (1952-2020), літературознавця, письменника, перекладача, критика, педагога;

13 серпня - 100 років із дня народження Леоніда Лимана (1922-2003), письменника, публіциста;

14 серпня - 60 років із часу народження Олеся Ульяненка (справжні ім'я та прізвище - Олександр Ульянов) (1962-2010), письменника, громадського діяча;

15 серпня - 150 років із дня народження Степана Сірополка (1872-1959), громадського діяча, педагога, публіциста, бібліотекознавця;

15 серпня - 80 років із дня народження Валерії Заклунної-Мироненко (1942-2016), актриси театру і кіно, громадської діячки, Героя України;

16 серпня - 170 років із дня народження Миколи Дашкевича (1852-1908), літературознавця, історика, фольклориста;

16 серпня - 120 років із дня народження Диомида Рижикова (1902-1976), вченого, аграрія;

17 серпня - 140 років із дня народження Івана Кобилка (1882-1951), військового і громадського діяча, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

19 серпня - 120 років із дня народження Олеся (Олександра) Донченка (1902-1954), письменника, казкаря;

19 серпня - 120 років із дня народження Івана Теслі (1902-1996), географа, педагога, діяча культури;

22 серпня - 120 років із дня народження Юрія Клеопова (1902-1943), вченого, ботаніка, фітогенетика, флориста, автора теорії про походження та розвиток генетичних комплексів рослинного світу;

22 серпня - 100 років із дня народження Григорія Атаманчука (1922-1994), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

23 серпня - 150 років із дня народження Мар'яна Перетятковича (1872-1916), архітектора, педагога;

23 серпня - 90 років із дня народження Давида Черкаського (1932-2018), режисера-аніматора, художника;

26 серпня - 120 років із дня народження В'ячеслава Савицького (1902-1965), біолога, селекціонера, педагога;

27 серпня - 120 років із дня народження Юрія Яновського (1902-1954), письменника, журналіста, кіносценариста;

30 серпня - 100 років із дня народження Павла Глазового (1922-2004), поета, гумориста, сатирика;

31 серпня - 190 років із дня народження Агапія Гончаренка (1832-1916), громадського та церковного діяча, публіциста;

1 вересня - 190 років із дня народження Олександра Поля (1832-1890), громадського діяча, археолога, краєзнавця, мецената;

1 вересня - 140 років із дня народження Дмитра Рожанського (1882-1936), вченого, фізика;

2 вересня - 180 років із дня народження Климентія Ганкевича (1842-1924), мовознавця, педагога, дослідника наголосів і народної етимології в українській мові;

3 вересня - 130 років із дня народження Миколи Ковалевського (1892-1957), державного та політичного діяча, кооператора, публіциста;

5 вересня - 120 років із дня народження Бориса Варшавського (1902-1996), вченого, аграрія, педагога;

8 вересня - 100 років із дня народження Наталії Меклін (1922-2005), військової діячки, військової льотчиці, учасниці вигнання нацистів із території України;

9 вересня - 130 років із дня народження Сергія Смеречинського (1892-1954), філолога, поета, педагога, архівіста, бібліографа;

9 вересня - 110 років із дня народження Федора Маківчука (1912-1988), письменника, сатирика, гумориста, головного редактора журналу "Перець";

12 вересня - 120 років із дня народження Олександра Чекмарьова (1902-1975), вченого у галузі металургії, академіка;

20 вересня - 130 років із дня народження Михайла Новицького (1892-1964), шевченкознавця, редактора та видавця творів Тараса Шевченка;

21 вересня - 190 років із дня народження Петра Ніщинського (1832-1896), композитора, хорового диригента, поета, перекладача, педагога;

23 вересня - 150 років із дня народження Соломії Крушельницької (1872-1952), оперної співачки, громадської діячки, педагогині;

25 вересня - 90 років із дня народження Анатолія Солов'яненка (1932-1999), оперного співака, громадського діяча, Героя України;

26 вересня - 190 років із дня народження Петра Сокальського (1832-1887), композитора, громадського діяча, журналіста;

27 вересня - 150 років із дня народження Григорія Світлицького (1872-1948), художника, педагога;

27 вересня - 130 років із дня народження Дмитра Андрієвського (1892-1976), громадського та політичного діяча, публіциста;

27 вересня - 130 років із дня народження Миколи Надемського (1892-1937), актора, театрального режисера, репресованого;

2 жовтня - 180 років із дня народження Ярослава (Павла) Немеца (1842-1898), вченого, помолога, громадського діяча;

3 жовтня - 170 років із дня народження Киріака Костанді (1852-1921), художника, педагога, академіка;

4 жовтня - 120 років із дня народження Олександра Бельгарда (1902-1992), вченого, еколога, геоботаніка, фахівця зі степового лісорозведення;

5 жовтня - 140 років із дня народження Михайла Гаврилка (1882-1920), військового діяча, скульптора;

6 жовтня - 140 років із дня народження Кароля Шимановського (1882-1937), композитора, педагога, піаніста;

6 жовтня - 130 років із дня народження Якова Дзябенка (1892-1959), військового та громадського діяча;

7 жовтня - 140 років із дня народження Миколи Галагана (1882-1955), державного, громадського та політичного діяча, дипломата, учасника боротьби за незалежність України у ХХ столітті;

7 жовтня - 90 років із дня народження Маргарити Кринициної (1932-2005), кіноактриси;

8 жовтня - 180 років із дня народження Івана Нечипоренка (1842-1910), педагога, освітнього діяча;

10 жовтня - 150 років із дня народження Миколи Грунського (1872-1951), вченого, мовознавця, літературознавця;

10 жовтня - 130 років із дня народження Михайла Кравчука (1892-1942), вченого, математика, академіка, репресованого;

11 жовтня - 80 років із дня народження Володимира Яворівського (1942-2021), письменника, журналіста, громадського та політичного діяча;

15 жовтня - 140 років із дня народження Андрія Вовка (1882-1969), військового діяча, генерал-полковника Армії УНР, учасника боротьби за незалежність України у ХХ столітті;

15 жовтня - 140 років із дня народження Павла Крата (1882-1952), політичного, релігійного та громадського діяча, поета, прозаїка, перекладача, журналіста;

15 жовтня - 120 років із дня народження Андрія Штогаренка (1902-1992), композитора, педагога, громадського діяча;

20 жовтня - 100 років із дня народження Бориса Арешнікова (1922-1998), вченого, ентомолога;

21 жовтня - 350 років із дня народження Пилипа Орлика (1672-1742), політичного, державного та військового діяча, гетьмана України, упорядника "Конституції Пилипа Орлика";

22 жовтня - 90 років із дня народження Ярославни Шевченко (1932-2017), вченої, правознавиці, академіка Національної академії правових наук України;

24 жовтня - 150 років із дня народження Георгія Пфейффера (1872-1946), вченого, математика, академіка;

25 жовтня - 120 років із дня народження Григорія Костюка (1902-2002), науковця, письменника, літературознавця, критика;

25 жовтня - 110 років із дня народження Галини В'юн (1912-1972), громадської діячки, письменниці;

26 жовтня - 130 років із дня народження Андрія Заливчого (1892-1918), політичного діяча, письменника, публіциста;

26 жовтня - 60 років із дня народження Андрія Сасенка (1962-2014), учасника Революції Гідності, Героя Небесної Сотні, Героя України;

28 жовтня - 150 років із дня народження Терентія Пархоменка (1872-1910), кобзаря;

30 жовтня - 140 років із дня народження Михайла Бойчука (1882-1937), художника-монументаліста, графіка;

2 листопада - 260 років із дня народження Стефана Стубелевича (1762-1814), винахідника, фізика, автора першого підручника з фізики;

2 листопада - 120 років із дня народження Сергія Лебедева (1902-1974), вченого, електротехніка, розробника перших у континентальній Європі електронних обчислювальних машин МЕОМ, академіка;

4 листопада - 150 років із дня народження Богдана Лепкого (1872-1941), письменника, перекладача, літературознавця, художника, педагога, громадського діяча;

4 листопада - 110 років із дня народження Віктора Івченка (1912-1972), кінорежисера, педагога;

8 листопада - 170 років із дня народження Григорія Левицького (1852-1917), астронома, засновника і першого директора Харківської обсерваторії;

8 листопада - 140 років із дня народження Дмитра Байди-Сухова (1882-1974), режисера, актора;

8 листопада - 100 років із дня народження Платона Білецького (1922-1998), мистецтвознавця, педагога, художника;

11 листопада - 140 років із дня народження Федора Швеця (1882-1940), державного, громадського та політичного діяча, геолога;

11 листопада - 110 років із дня народження Анатолія Дублянського (1912-1997), історика, журналіста, митрополита УАПЦ;

11 листопада - 100 років із дня народження Кузьми Журби (1922-1982), поета, журналіста;

13 листопада - 160 років із дня народження Дмитра Міллера (1862-1913), історика, краєзнавця;

14 листопада - 110 років із дня народження Андрія Малишка (1912-1970), поета, перекладача, літературного критика;

15 листопада - 100 років із дня народження Івана Драченка (1922-1994), військового діяча, військового льотчика, учасника вигнання нацистів із території України;

19 листопада - 100 років із дня народження Юрія Кнорозова (1922-1999), вченого, історика, етнографа, дослідника культури майя, мовознавця;

21 листопада - 120 років із дня народження Василя Івчука (1902-1938), педагога, рятівника людей від Голодомору 1932-1933 років в Україні, Героя України, репресованого;

21 листопада - 120 років із дня народження Олени Казимирчак-Полонської (1902-1992), вченої, астронома;

21 листопада - 70 років із дня народження Сергія Якутовича (1952-2017), художника, графіка, книжкового ілюстратора;

22 листопада - 100 років із дня народження Михайла Кучери (1922-1999), історика, археолога;

23 листопада - 80 років із дня народження Олексія Мурженка (1942-1999), дисидента, правозахисника, політв'язня радянського режиму;

25 листопада - 160 років із дня народження Петра Стебницького (1862-1923), державного, громадського та політичного діяча, вченого, письменника, публіциста;

26 листопада - 140 років із дня народження Григорія Шерстюка (1882-1911), мовознавця, педагога, освітнього та громадського діяча;

26 листопада - 140 років із дня народження Пилипа Капельгородського (1882-1938), письменника, репресованого;

27 листопада - 110 років із дня народження Олександра Берендея (1912-1988), вченого, садівника, селекціонера;

3 грудня - 300 років із дня народження Григорія Сковороди (1722-1794), філософа, просвітителя-гуманіста, поета, педагога;

5 грудня - 140 років із дня народження Володимира Вайсблата (1882-1945), видавця, шевченкознавця, мистецтвознавця, перекладача;

6 грудня - 130 років із дня народження Романа Дашкевича (1892-1975), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

7 грудня - 130 років із дня народження Олени Степанів (1892-1963), військової та громадської діячки, географіні, історикині, репресованої, учасниці боротьби за незалежність України у XX столітті;

7 грудня - 120 років із дня народження Всеволода Ганцова (1892-1979), мовознавця, репресованого;

8 грудня - 130 років із дня народження Олександра Осмьоркіна (1892-1953), художника, педагога;

8 грудня - 110 років із дня народження Степана Добоша (1912-1978), вченого, педагога, мовознавця, літературознавця;

8 грудня - 90 років із дня народження Альмара Серебренікова (1932-2000), кінорежисера, кінооператора;

11 грудня - 160 років із дня народження Степана Артемовича Пасюги (1862-1933), кобзаря;

11 грудня - 150 років із дня народження Андрія Яковліва (1872-1955), державного, громадського та політичного діяча, історика, правознавця, дипломата;

13 грудня - 90 років із дня народження Миколи Шкіля (1932-2015), вченого, математика;

14 грудня - 50 років із дня народження Геннадія Біліченка (1972-2014), військового діяча, капітана, першого загиблого військовослужбовця в антитерористичній операції;

18 грудня - 140 років із дня народження Віктора Бернадського (1882-1939), винахідника, фізика, репресованого;

18 грудня - 130 років із дня народження Миколи Куліша (1892-1937), драматурга, громадського діяча, публіциста, представника "Розстріляного Відродження", репресованого;

19 грудня - 110 років із дня народження Миколи Дядечка (1912-2005), вченого, ентомолога, академіка;

19 грудня - 100 років із дня народження Надії Горлицької (1922-2006), вишивальниці, громадської діячки;

21 грудня - 300 років із дня народження Паїсія (справжнє ім'я - Петро) Величковського (1722-1794), церковного діяча, богослова, філософа;

22 грудня - 280 років із дня народження Данила Самойловича (1742-1804), лікаря, епідеміолога;

26 грудня - 110 років із дня народження Євгена Лазаренка (1912-1979), мінералога, педагога, громадського діяча, академіка;

26 грудня - 100 років із дня народження Сергія Григор'єва (1922-1998), військового діяча, учасника вигнання нацистів із території України;

28 грудня - 130 років із дня народження Степана Лазуренка (1892-1969), військового діяча, полковника Армії УНР, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

29 грудня - 50 років із дня народження Тараса Силенка (1972-2021), кобзаря;

30 грудня - 120 років із дня народження Данила Лихваря (1902-1986), вченого, аграрія, селекціонера;

30 грудня - 110 років із дня народження Андрія Сиви (1912-1994), актора, гумориста, педагога;

31 грудня - 150 років із дня народження Володимира Левицького (1872-1956), вченого, математика, педагога;

31 грудня - 130 років із дня народження Михайла (Михайля) Семенка (1892-1937), поета-футуриста, журналіста, представника "Розстріляного Відродження", репресованого;

31 грудня - 110 років із дня народження Вадима Васильєва (1912-2003), вченого, ентомолога, академіка.

III. Днів пам'яті:

75-ті роковини проведення польською комуністичною владою акції "Вісла" - примусових депортацій українців з українських етнічних земель Лемківщини, Надсяння, Холмщини та Підляшшя (28.04.-12.08.1947, День пам'яті - 28.04.2021);

75-ті роковини від початку проведення радянськими карально-репресивними органами операції "Захід" - масової депортації населення Західної України до Сибіру (21.10.1947);

50-ті роковини від початку "великого погрому" - операції КДБ "Блок" проти українських дисидентів (12.01.1972).

Додаток № 2
до Постанови Верховної Ради України
від 17 грудня 2021 року № 1982-IX

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ТА ЮВІЛЕЇ 2023 РОКУ

Цього року на державному рівні відзначатимуться такі пам'ятні дати та ювілеї:

I. Відомих подій в Україні:

1125 років із часу першої писемної згадки про місто Галич (898);

450 років із часу заснування у Львові Іваном Федоровим друкарні (1573);

400 років із часу обрання Михайла Дорошенка гетьманом Запорозького козацтва (1623);

375 років із початку повстання козаків на Запорозжі, початку визвольної війни, обрання гетьманом Богдана Хмельницького (січень 1648);

375 років із часу укладення Бахчисарайського договору між Гетьманською Україною (гетьманом Богданом Хмельницьким) і Кримським ханством (Кримським ханом Іслямом Гераєм III) про військово-політичний союз (березень 1648);

375 років із часу переможних битв українського козацтва під Жовтими Водами (29.04-16.05.1648), Корсунем (25-26.05.1648), Пилявцями (21-23.09.1648);

350 років із часу походів Івана Сірка на Очаків та Ізмаїл (1673);

225 років із часу видання "Енеїди" Івана Котляревського (1798);

200 років із часу утворення "Товариства з'єднаних слов'ян" (1823);

175 років із часу скасування кріпосного права у Галичині та Закарпатті (1848);

175 років із часу заснування у Львові Головної Руської Ради (1848);

175 років із часу заснування у Львові Галицько-руської матиці - культурно-освітнього товариства (1848);

150 років із часу заснування у Львові Наукового товариства імені Шевченка (початкова назва - Літературне товариство імені Шевченка) (1873);

150 років із часу утворення Історичного товариства Нестора літописця (1873);

125 років із часу започаткування "Літературно-наукового вісника" (1898);

125 років із часу видання першого тому "Історії України - Руси" Михайла Грушевського (1898);

125 років із часу заснування Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (1898);

125 років із часу заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України (1898);

100 років із часу утворення літературної організації "Гарт" (1923);

100 років із часу заснування Кримськотатарського драматичного театру (нині - Кримськотатарський академічний музично-драматичний театр) (1923);

100 років із часу заснування у Харкові Кабінету науково-судової експертизи (нині - Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України) (1923);

100 років із часу заснування Інституту робітничої медицини (нині - Харківський науково-дослідний інститут гігієни праці та професійних захворювань) (1923);

100 років із часу заснування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (1923);

100 років із часу заснування державного підприємства "Національний спортивний комплекс "Олімпійський" (1923);

100 років із часу повстання у Лук'янівській в'язниці (1923);

100 років із часу заснування у Празі Українського історично-філологічного товариства (1923);

100 років із часу заснування у Празі Українського високого педагогічного інституту ім. М.П. Драгоманова (1923);

100 років із часу початку політики "українізації" - заходів на підтримку розвитку української мови (1923);

75 років із часу заснування Київського національного лінгвістичного університету (початкова назва - Київський державний педагогічний інститут іноземних мов) (1948);

50 років фільму "В бій ідуть тільки "старики" (1973);

50 років із часу заснування у Києві Інституту молекулярної біології і генетики Національної академії наук України (1973);

50 років із часу заснування Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України (1973);

50 років із часу заснування Інституту кормів та сільського господарства Поділля Національної академії аграрних наук України (1973).

II. Видатних особистостей:

1045 років із часу народження Ярослава Мудрого (978-1054), Великого князя Київського, державного та політичного діяча Київської Русі;

1040 років із часу народження Антонія Печерського (983-1073), церковного діяча Київської Русі, одного із засновників Києво-Печерського монастиря;

970 років із часу народження Володимира Мономаха (1053-1125), Великого князя Київського, державного та політичного діяча Київської Русі;

310 років із часу народження Івана Григоровича-Барського (1713-1791), архітектора, представника українського бароко;

220 років із часу народження Остапа Вересая (1803-1890), кобзаря;

200 років із часу народження Ізраїля Бродського (1823-1888), підприємця, мецената;

150 років із часу народження Євгена Черняхівського (1873-1938), лікаря, хірурга, педагога;

150 років із часу народження Сеїтджеліля Хаттатова (1873-1938), кримськотатарського політичного діяча, педагога, просвітителя, одного з організаторів першого Курултаю кримськотатарського народу;

130 років із часу народження Олександра Севрюка (1893-1941), громадського та політичного діяча, дипломата;

120 років із часу народження Юрія Перевузника (1903-1966), громадського та політичного діяча, юриста, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

1 січня - 120 років із дня народження Остапа Стасіва (1903-1985), фізика, засновника і директора Інституту кристалофізики у Берліні;

2 січня - 140 років із дня народження Всеволода Петріва (1883-1948), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР, історика, педагога;

7 січня - 180 років із дня народження Миколи Аркаса (1853-1909), письменника, історика, композитора, діяча культури та освіти;

9 січня - 100 років із дня народження Бориса Чичибабіна (1923-1994), поета, репресованого;

10 січня - 120 років із дня народження Василя Плюша (1903-1976), історіографа, лікаря, фтизіатра;

10 січня - 90 років із дня народження Юрія Шеляг-Сосонка (1933-2019), вченого, геоботаніка, академіка;

11 січня - 110 років із дня народження Василя Кука (1913-2007), військового та політичного діяча, останнього головнокомандувача УПА, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

12 січня - 150 років із дня народження Василя Кричевського (1873-1952), художника, архітектора, графіка;

13 січня - 170 років із дня народження Василя Горленка (1853-1907), письменника, літературного критика, мистецтвознавця, фольклориста;

13 січня - 100 років із дня народження Олени Лук'янової (1923-2014), вченої, лікарки, педіатра;

14 січня - 90 років із дня народження Наталії Наум (1933-2004), актриси кіно;

15 січня - 110 років із дня народження Мемета Севдіяра (1913-1999), кримськотатарського письменника, журналіста, громадського діяча;

21 січня - 110 років із дня народження Григорія Нудьги (1913-1994), письменника, фольклориста, літературознавця, історика;

22 січня - 90 років із дня народження Анатолія Мокренка (1933-2020), оперного співака, актора, педагога;

23 січня - 140 років із дня народження Михайла Донця (1883-1941), співака, репресованого;

23 січня - 100 років із дня народження Віктора Шестопалова (1923-1999), вченого, радіофізика;

24 січня - 130 років із дня народження Віктора Доманицького (1893-1962), вченого, аграрія;

28 січня - 120 років із дня народження Юлія Мейтуса (1903-1997), композитора;

2 лютого - 160 років із дня народження Тимофія Бордуляка (1863-1936), письменника, перекладача, священника;

3 лютого - 90 років із дня народження Романа Корогодського (1933-2005), літературознавця, мистецтвознавця;

3 лютого - 70 років із дня народження Миколи Будника (1953-2001), кобзаря, майстра музичних інструментів;

4 лютого - 150 років із дня народження Тимофія Сафонова (1873-1930), художника, мистецтвознавця, педагога, громадського діяча;

6 лютого - 140 років із дня народження Дмитра Григоровича (1883-1938), авіаконструктора, творця першого гідроплану та першого у світі морського торпедоносця;

10 лютого - 250 років із дня народження Василя Каразіна (1773-1842), вченого, винахідника, громадського та освітнього діяча, публіциста, ініціатора заснування Харківського університету, першого у Східній Україні;

10 лютого - 140 років із дня народження Михайла Струкова (1883-1973), американського авіаконструктора українського походження;

10 лютого - 130 років із дня народження Порфирія Силенко-Кравця (1893-1977), військового діяча, підполковника Армії УНР, учасника боротьби за незалежність України у XX столітті;

10 лютого - 130 років із дня народження Амета Озенбашли (1893-1958), кримськотатарського письменника, драматурга, громадського та політичного діяча;

13 лютого - 180 років із дня народження Миколи Вербицького (1843-1909), письменника, педагога, громадського діяча;

13 лютого - 130 років із дня народження Петра Волинського (1893-1982), педагога, методиста, літературознавця;

13 лютого - 90 років із дня народження Льва Перфілова (1933-2000), кіноактора;

16 лютого - 210 років із дня народження Семена Гулака-Артемівського (справжнє прізвище - Артемівський) (1813-1873), оперного співака, композитора, актора, драматурга;

21 лютого - 140 років із дня народження Никифора Григорієва (1883-1953), громадського та політичного діяча, письменника, журналіста, педагога;

26 лютого - 90 років із дня народження Любомира Гузара (1933-2017), церковного діяча, предстоятеля Української греко-католицької церкви, громадського діяча, богослова;

27 лютого - 130 років із дня народження Валентина Отамановського (1893-1964), історика, бібліографа, краєзнавця, педагога, громадського та політичного діяча;

28 лютого - 160 років із дня народження Романа Орженцького (1863-1923), математика, економіста;

1 березня - 140 років із дня народження Григорія Гануляка (1883-1945), письменника, видавця;

3 березня - 200 років із дня народження Костянтина Ушинського (1823-1870), педагога, реформатора шкільної освіти;

5 березня - 120 років із дня народження Наталі Забіли (1903-1985), письменниці, перекладачки;

5 березня - 90 років із дня народження Павла Кислого (1933-2019), громадського та політичного діяча, вченого, матеріалознавця, академіка Національної академії наук України;

7 березня - 160 років із дня народження Івана Луценка (1863-1919), військового, громадського та політичного діяча, лікаря;

9 березня - 170 років із дня народження Григорія Цеглинського (1853-1912), педагога, письменника, громадського діяча;

11 березня - 160 років із дня народження Володимира Липського (1863-1937), вченого, природознавця, фахівця з ботанічної географії та створення ботанічних садів, громадського діяча, академіка;

12 березня - 160 років із дня народження Володимира Вернадського (1863-1945), вченого-енциклопедиста, філософа, природодослідника, основоположника геохімії, біогеохімії, радіогеології, творця теорій: про біосферу та ноосферу, про провідну роль живих істот у геохімічних процесах, еволюційної про походження мінералів, організатора і першого президента Української Академії наук, засновника Національної бібліотеки Української Держави (нині - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського);

13 березня - 140 років із дня народження Антона Скороходька (1883-1954), вченого у галузі зоогієни, лікаря, ветеринара;

17 березня - 120 років із дня народження Юрія Дольд-Михайлика (1903-1966), письменника, кіносценариста;

19 березня - 190 років із дня народження Олександра Шміта (1833-1916), вченого, селекціонера, помолога;

21 березня - 150 років із дня народження Якова Гандзюка (1873-1918), військового діяча, генерал-майора;

23 березня - 180 років із дня народження Юліана Целевича (1843-1892), історика, педагога;

23 березня - 100 років із дня народження Віктора Цветкова (1923-2007), вченого, правознавця, академіка Національної академії правових наук України;

31 березня - 150 років із дня народження Миколи Міхновського (1873-1924), громадського та політичного діяча, юриста, публіциста, учасника боротьби за незалежність України у ХХ столітті;

31 березня - 100 років із дня народження Михайла Сегая (1923-2013), вченого, правознавця, академіка Національної академії правових наук України;

3 квітня - 120 років із дня народження Лесі Верховинки (справжні ім'я та прізвище - Ярослава Кучковська) (1903-1936), письменниці;

4 квітня - 70 років із дня народження Квітки (справжнє ім'я - Квітослава-Орися) Цісик (1953-1998), американської співачки українського походження, виконавиці українських пісень;

6 квітня - 150 років із дня народження Бориса Підгорецького (1873-1919), музичного критика, фольклориста, композитора, педагога, хорового диригента;

8 квітня - 120 років із дня народження Бориса Тенети (справжнє прізвище - Гурій) (1903-1935), письменника, представника "Розстріляного Відродження", репресованого;

10 квітня - 90 років із дня народження Віктора Близнеця (1933-1981), письменника;

16 квітня - 160 років із дня народження Фрідріха Фальц-Фейна (1863-1920), вченого у галузях акліматизації, тваринництва, рослинництва, заповідної справи, природокористування;

20 квітня - 120 років із дня народження Гео (справжнє ім'я - Георгій (Юрій) Шкурупія (1903-1937), письменника, кіносценариста, журналіста, представника "Розстріляного Відродження", репресованого;

22 квітня - 200 років із дня народження Василя Ільницького (1823-1895), історика, педагога, письменника, перекладача, видавця, священника, громадського діяча, театрального критика;

23 квітня - 100 років із дня народження Василя Земляка (справжні ім'я та прізвище - Вацлав Вацек) (1923-1977), письменника, кіносценариста;

24 квітня - 220 років із дня народження Олександра Духновича (1803-1865), письменника, педагога, священника, діяча культури та освіти;

1 травня - 230 років із дня народження Пилипа Кулика (1793-1863), математика, фізика, ректора Грацького університету;

4 травня - 140 років із дня народження Миколи Малька (1883-1961), диригента, педагога, музичного та громадського діяча;

7 травня - 150 років із дня народження Володимира Плотнікова (1873-1947), дослідника електрохімії неводних середовищ, академіка;

9 травня - 90 років із дня народження Романа Андріяшика (1933-2000), письменника;

15 травня - 250 років із дня народження Івана Лаврівського (1773-1846), священника, мовознавця, історика, педагога, діяча освіти;

15 травня - 150 років із дня народження Павла Скоропадського (1873-1945), державного, політичного і військового діяча, гетьмана Української Держави;

18 травня - 150 років із дня народження Костянтина Мацієвича (1873-1942), державного, громадського та політичного діяча, вченого, дипломата;

18 травня - 150 років із дня народження Миколи Прахова (1873-1957), художника, мистецтвознавця;

27 травня - 130 років із дня народження Бекіра Чобан-заде (1893-1937), кримськотатарського письменника, вченого, тюрколога, літературознавця;

28 травня - 120 років із дня народження Олександри Шулежко (1903-1994), педагогині, виховательки, "Праведника народів світу", організаторки дитячого притулку у Черкасах під час нацистської окупації;

28 травня - 100 років із дня народження Ростислава Самбука (1923-1996), письменника;

29 травня - 150 років із дня народження Костянтина Зіньківського (1873-1959), поета, перекладача, педагога;

3 червня - 160 років із дня народження Євгена Петрушевича (1863-1940), державного, громадського та політичного діяча, голови Української національної ради Західно-Української Народної Республіки;

4 червня - 160 років із дня народження Владислава Городецького (повне ім'я - Лешек Дезидерій Владислав Городецький) (1863-1930), архітектора, підприємця, мецената;

10 червня - 120 років із дня народження Микити Шумила (1903-1982), письменника, перекладача;

13 червня - 160 років із дня народження Марії Грінченко (1863-1928), письменниці, перекладачки, педагогині, громадської діячки;

20 червня - 170 років із дня народження Олександра Мишути (1853-1922), співака, вокального педагога, мецената;

22 червня - 160 років із дня народження Георгія Вульфа (1863-1925), вченого, кристалофізика;

27 червня - 190 років із дня народження Владислава Заремби (1833-1902), композитора, піаніста, педагога;

1 липня - 150 років із дня народження Володимира Шемета (1873-1933), громадського та політичного діяча;

2 липня - 110 років із дня народження Дмитра Лавриненка (1913-1979), вченого у галузі лісової типології, лісової культури і лісівництва;

12 липня - 140 років із дня народження Михайла Білинського (1883-1921), військового діяча, контр-адмірала військово-морського флоту УНР;

16 липня - 130 років із дня народження Данила Демуцького (1893-1954), кінооператора, фотографа;

16 липня - 120 років із дня народження Петра Зінченка (1903-1969), психолога, педагога;

17 липня - 130 років із дня народження Бориса Раєвського (1893-1974), біофізика, вченого, ректора Франкфуртського університету;

17 липня - 120 років із дня народження Богдана Шемета (1903-1992), громадського та політичного діяча;

24 липня - 150 років із дня народження Івана Стешенка (1873-1918), громадського та політичного діяча, педагога, літературознавця, письменника;

26 липня - 250 років із дня народження Іллі Тимківського (1773-1853), педагога, правознавця, філолога, письменника, діяча освіти;

26 липня - 120 років із дня народження Володимира Ройтера (1903-1973), вченого, фізика, хіміка, академіка;

27 липня - 170 років із дня народження Володимира Короленка (1853-1921), письменника, публіциста, громадського діяча;

3 серпня - 100 років із дня народження Леоніда Братченка (1923-2003), художника театру;

5 серпня - 130 років із дня народження Віри Холодної (1893-1919), кіноактриси епохи німого кіно;

5 серпня - 120 років із дня народження Бориса Гмирі (1903-1969), оперного та камерного співака;

6 серпня - 110 років із дня народження Олександра Ішлінського (1913-2003), математика, академіка;

7 серпня - 140 років із дня народження Миколи Левитського (1883-1939), громадського та політичного діяча, дипломата, правознавця;

8 серпня - 190 років із дня народження Омеляна Огоновського (1833-1894), вченого, філолога, письменника, педагога, етнографа, громадського діяча;

9 серпня - 200 років із дня народження Олександра Навроцького (1823-1892), поета, перекладача, громадського та культурного діяча;

12 серпня - 120 років із дня народження Дмитра Наследова (1903-1975), вченого, фізика;

14 серпня - 150 років із дня народження Івана Боберського (1873-1947), педагога, публіциста, одного із засновників спортивно-гімнастичного руху у Західній Україні;

16 серпня - 90 років із дня народження Анатолія Авдієвського (1933-2016), хорового диригента, композитора, педагога, Героя України;

21 серпня - 70 років із дня народження Дмитра Креміня (1953-2019), поета, публіциста, перекладача, педагога;

24 серпня - 150 років із дня народження Фотія Красицького (1873-1944), художника, графіка;

24 серпня - 100 років із дня народження Віктора Глушкова (1923-1982), вченого у галузях математики, кібернетики, обчислювальної техніки та систем управління, академіка;

28 серпня - 110 років із дня народження Віри Свенціцької (1913-1991), мистецтвознавиці;

28 серпня - 100 років із дня народження Якіма Запасака (1923-2007), мистецтвознавця;

28 серпня - 80 років із дня народження Романа Майбороди (1943-2018), оперного співака, педагога;

29 серпня - 140 років із дня народження Дмитра Донцова (1883-1973), політичного діяча, публіциста, журналіста, літературного критика;

29 серпня - 120 років із дня народження Сергія Шаповаленка (1903-1988), вченого, педагога;

30 серпня - 120 років із дня народження Олександра Мусійка (1903-1980), вченого, аграрія, селекціонера;

31 серпня - 140 років із дня народження Осипа Назарука (1883-1940), письменника, журналіста, громадського та політичного діяча;

6 вересня - 160 років із дня народження Дмитра Граве (1863-1939), вченого, математика, педагога, академіка;

9 вересня - 110 років із дня народження Олександра Мазуркевича (1913-1995), літературознавця, славіста, педагога;

13 вересня - 150 років із дня народження Дениса Лукіяновича (1873-1965), письменника, літературознавця;

16 вересня - 120 років із дня народження Петра Борзяка (1903-2000), фізика, засновника наукової школи у галузі фізичної електроніки;

17 вересня - 170 років із дня народження Михайла Павлика (1853-1915), письменника, публіциста, громадського діяча;

26 вересня - 130 років із дня народження Микити Годованця (1893-1974), поета-байкаря;

1 жовтня - 120 років із дня народження Володимира Горовіца (1903-1989), американського піаніста українського походження;

2 жовтня - 160 років із дня народження Дениса Січинського (1863-1909), композитора, хорового диригента, педагога, громадського діяча;

2 жовтня - 140 років із дня народження Михайла Жука (1883-1964), художника, письменника;

5 жовтня - 140 років із дня народження Петра Болбочана (1883-1919), військового діяча, полковника Армії УНР;

7 жовтня - 120 років із дня народження Вадима Лашкарьова (1903-1974), вченого, першого директора Інституту фізики напівпровідників Національної академії наук України;

8 жовтня - 100 років із дня народження Валентина Цикова (1923-2017), вченого, аграрія;

12 жовтня - 120 років із дня народження Якова Майстренка (1903-1987), драматурга, перекладача;

- 13 жовтня - 100 років із дня народження Михайла Сікорського (1923-2011), історика, краєзнавця, музеєзнавця, Героя України;
- 14 жовтня - 80 років із дня народження Раїси Кириченко (1943-2005), співачки, Героя України;
- 15 жовтня - 190 років із дня народження Пелагеї Литвинової (1833-1904), етнографині, фольклористки, письменниці, педагогині;
- 15 жовтня - 80 років із дня народження Андрія Антоноука (1943-2013), художника;
- 17 жовтня - 100 років із дня народження Володимира Уткіна (1923-2000), вченого, конструктора, академіка;
- 18 жовтня - 200 років із дня народження Платона Павлова (1823-1895), історика, освітнього та громадського діяча;
- 20 жовтня - 140 років із дня народження Якова Степового (справжнє прізвище - Якименко) (1883-1921), композитора, педагога, музичного критика, громадського діяча;
- 21 жовтня - 100 років із дня народження Петра Ключка (1923-2016), вченого, аграрія, селекціонера;
- 23 жовтня - 130 років із дня народження Пилипа Козицького (1893-1960), композитора, музикознавця, педагога;
- 27 жовтня - 140 років із дня народження Терентія Кореня (1883-1931), спортсмена, важкоатлета, чемпіона з класичної боротьби та змагань із підняття ваги;
- 29 жовтня - 120 років із дня народження Доната Долгушина (1903-1995), вченого, аграрія, селекціонера;
- 31 жовтня - 170 років із дня народження Миколи Кибальчича (1853-1881), винахідника;
- 31 жовтня - 140 років із дня народження Марка Безручка (1883-1944), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР;
- 6 листопада - 120 років із дня народження Дмитра Воробйова (1903-1978), вченого, одного із засновників української школи лісової типології;
- 10 листопада - 120 років із дня народження Тереня (Терентія) Масенка (1903-1970), поета, перекладача, журналіста;
- 13 листопада - 110 років із дня народження Германа Жуковського (1913-1976), композитора;

14 листопада - 80 років із дня народження Неоніли Крюкової (1943-2018), актриси, Героя України;

15 листопада - 100 років із дня народження Ігоря Побірченка (1923-2012), вченого, правознавця, академіка Національної академії правових наук України;

17 листопада - 100 років із дня народження Володимира Копейчикова (1923-2002), вченого, правознавця, академіка Національної академії правових наук України;

24 листопада - 90 років із дня народження Генріха Алтуняна (1933-2005), дисидента, політв'язня радянського режиму, громадського та політичного діяча;

27 листопада - 160 років із дня народження Ольги Кобилянської (1863-1942), письменниці, громадської діячки;

29 листопада - 200 років із дня народження Матвія Номиса (справжнє прізвище - Симонов) (1823-1901), етнографа, фольклориста, письменника, педагога, видавця;

1 грудня - 110 років із дня народження Платона Воронька (1913-1988), письменника, публіциста;

1 грудня - 110 років із дня народження Георгія Майбороди (1913-1992), композитора, громадського діяча;

3 грудня - 150 років із дня народження Омеляна Терлецького (1873-1958), історика, педагога, громадського діяча;

4 грудня - 200 років із дня народження Івана Гушалевича (1823-1903), письменника, громадського діяча;

4 грудня - 150 років із дня народження Михайла Могилянського (1873-1942), літературного критика, публіциста;

5 грудня - 100 років із дня народження Олександра Бугайова (1923-2009), педагога, вченого, засновника концепції шкільної фізичної освіти;

6 грудня - 120 років із дня народження Миколи Колесси (1903-2006), композитора, диригента, педагога, громадського діяча, Героя України;

6 грудня - 110 років із дня народження Миколи Амосова (1913-2002), лікаря, вченого, громадського діяча, академіка;

7 грудня - 120 років із дня народження Олександра Лейпунського (1903-1972), вченого, фізика, академіка;

9 грудня - 160 років із дня народження Бориса Грінченка (1863-1910), громадського діяча, письменника, педагога, літературознавця, лексикографа, етнографа, історика, публіциста, упорядника і видавця "Словника української мови";

11 грудня - 140 років із дня народження Андрія Сапегіна (1883-1946), вченого, ботаніка, цитолога, генетика, селекціонера, академіка;

13 грудня - 130 років із дня народження Миколи Хвильового (справжнє прізвище - Фітільов) (1893-1933), письменника, публіциста, літературного критика, громадського діяча, представника "Розстріляного Відродження";

13 грудня - 130 років із дня народження Панаса Феденка (1893-1981), політичного діяча, історика, публіциста;

15 грудня - 130 років із дня народження Ганни Собачко-Шостак (1893-1965), художниці;

17 грудня - 140 років із дня народження Миколи Рябовола (1883-1919), громадського та політичного діяча Кубані;

19 грудня - 150 років із дня народження Миколи Філянського (1873-1938), поета, репресованого;

20 грудня - 100 років із дня народження Дмитра Сьомаша (1923-1998), вченого, аграрія;

22 грудня - 190 років із дня народження Марка Вовчка (справжнє ім'я та прізвище - Марія Вілінська) (1833-1907), письменниці, перекладачки, етнографіні;

23 грудня - 120 років із дня народження Миколи Крупського (1903-1974), вченого, ґрунтознавця.

III. Днів пам'яті:

90-ті роковини Голодомору 1932-1933 років в Україні (День пам'яті - 25.11.2023).

IV. Відомих подій світової історії:

75 років із часу прийняття Генеральною асамблеєю ООН [Конвенції про геноцид](#) (09.12.1948);

75 років із часу прийняття Генеральною асамблеєю ООН [Загальної декларації прав людини](#) (10.12.1948).

Публікації документа

- **Голос України** від 29.12.2021 — № 248
- **Урядовий кур'єр** від 31.12.2021 — № 252
- **Офіційний вісник України** від 06.01.2022 — 2022 р., № 2, стор. 12, стаття 30, код акта 109237/2021

